

عنوان مقاله:

زبان، قدرت و مطبوعات

محل انتشار:

ششمین همایش ملی پژوهش های نوین در حوزه زبان و ادبیات ایران (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسنده:

لیلا عرفانیان قونسولی - استادیار مرکز آموزش عالی کاشمر، کاشمر، ایران

خلاصه مقاله:

در سلسله مراتب اجتماعی، رابطه قدرت وجود دارد که این قدرت در سیاست، با زور یا زبان اعمال میشود که معمولاً در جوامع متمدن تر، از زبان بیشتر استفاده میشود تا زور. با زبان، چیزی را به ملتی تثبیت میکنیم و به این صورت است که قدرت در زبان جاری است. اشخاص و رسانه ها، ایدئولوژی خود را در زیر پرده زبان پنهان میکنند ولی به صورت ناخودآگاه، از طریق الگوهای خاصی که در سخن به کار میگیرند، این ایدئولوژی را به شنونده انتقال داده و حتی گاه، بدون اطلاع شنونده، آن را به او تحمیل میکنند. با بررسی صورت زبان میتوان به ورای آن دست یافت و به قدرت، ایدئولوژی، وضعیت اجتماعی، فرهنگی، روحی و...گوینده یا نویسنده پی برد. بررسی واژگان و ساختهای خاص و اطلاع از وضعیت اجتماعی گوینده و شنونده و رابطه آنها، میتواند ما را در پی بردن به ورای زبان یاری نماید تا به چیزهایی پی ببریم که منتقل شده بی آنکه بیان شود. از اینرو، در این مقاله، به بررسی دو متن خبری با موضوع مشابه ولی از دو روزنامه با جناح مخالف و از قلم دو نویسنده با عقاید سیاسی مخالف پرداختیم و با پیاده سازی اصول تجزیه و تحلیل کلام بر روی آن، همچون استفاده از گزینش لغات و تعبیرات خاص (نام دهی)، فرایند اسم سازی، به کارگیری مجهول در برابر معلوم یا برعکس و بهره گیری از الگوهای متفاوت جمله به این نتیجه رسیدیم که اگرچه این دو نویسنده سعی در بیان خبری با صورتی به ظاهر مشابه دارند، ولیکن به صورت آگاهانه یا ناخودآگاه، با استفاده از عناصر زبانی خاص، ایدئولوژی خویش را به شنونده القاء کرده اند و سعی در قبولاندن تفکرات خویش به شنونده داشته اند.

کلمات کلیدی:

تجزیه و تحلیل کلام، قدرت، سیاست، زبان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1041999>

